

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

В.М. Островський

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

РОБОЧИЙ ЗОШИТ ДЛЯ 4 КЛАСУ
загальноосвітніх навчальних закладів

До підручника О. Лобової

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 78(075.2)
ББК 81.31я71-74.268.5
О-77

Рецензенти:

З.М. Стельмацук — кандидат педагогічних наук, директор Інституту мистецтв м. Тернополя

Є.М. Лазорко — вчитель-методист музичного мистецтва ЗОШ №19 I-III ступенів м. Тернополя

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист ІМЗО від 29.12.2015 №2.1/12-Г-173)

Островський В.М.

О-77 Музичне мистецтво : робочий зошит для 4 класу загальноосвітніх навчальних закладів / В.М. Островський. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. — 88 с.

ISBN 978-966-10-4331-1

Мета посібника — допомогти учням засвоїти програмовий матеріал, навчити розуміти і сприймати музику, набути практичних умінь та навичок, стимулювати їхню творчу діяльність.

Робочий зошит розроблено до підручника «Музичне мистецтво. 4 клас» (автор О. Лобова).

УДК 78.075.2
ББК 81.31я71-74.268.5

Навчальне видання

ОСТРОВСЬКИЙ Володимир Михайлович

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

**Робочий зошит для 4 класу
загальноосвітніх навчальних закладів**

До підручника О. Лобової

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Донара Пендзей*

Музичний редактор *Володимир Островський*

Художник *Олеся Томків*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Верстка *Оксани Чучук*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 14.03.2016. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний. Умовн. друк арк. 7,15. Умовн. фарбо-відб. 14,30.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-19-66; 52-05-48

office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-4331-1

© Островський В.М., 2016

© Навчальна книга – Богдан, 2016

Юний друже!

Цей робочий зошит допоможе тобі поринути в чарівний світ музики, відкрити в ній життєдайне джерело людських почуттів і переживань, сприятиме розвитку художньо-творчих здібностей, навчить слухати і розуміти музику.

РОЗДІЛ I

Стежинами музичних жанрів

РОЗДІЛ II

Мистецтво без меж і кордонів

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО СПІВУ

- 1.** Співати потрібно стоячи або сидячи. Стійте прямо, голову тримайте вільно, не напружуйтесь. Плечі відведіть назад, руки вільно опустіть. Під час співу сидячи руки покладіть на коліна або на парту.
- 2.** Дихайте спокійно, плечі не піднімайте.
- 3.** Співайте м'яким наспівним голосом. Співаючи в хорі, не виділяйтеся. Прислухайтеся до співу однокласників, не викрикуйте.
- 4.** Ваш спів повинен бути виразним, красивим, на радість вам і слухачам.
- 5.** Не можна співати голосним різким звуком. Недбале ставлення до свого голосу, крик, вереск, спів різким звуком можуть призвести до втрати голосу.
- 6.** Не співайте на холодному чи сирому повітрі.

УРОК 1

ТВІЙ ДРУГ — МУЗИКА

Музика — мистецтво, яке за допомогою музичних звуків створює настрій, виражає почуття, думки та характери, втілює певні образи, «малює» музичні портрети і картини природи, формує ставлення до людей та навколишнього світу.

Слухання музики**Віночок українських народних мелодій:**

- а) у виконанні оркестру народних інструментів;
б) у виконанні трієстих музик.

Які почуття викликає музика?

- безтурботну веселість   світлий радісний настрій
 зосереджені роздуми

Чи може музика впливати на настрій та поведінку людини?

- так   ні

Подумайте! Чи допомагає музика людині збагатитися духовно?

- ні   не кожна музика   так

Музичні твори поділяються на:

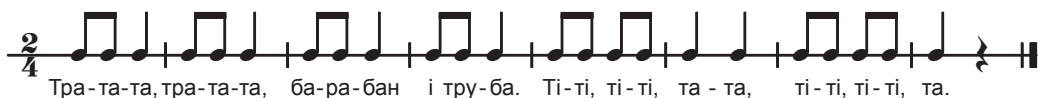
А	В			Р	С			І
---	---	--	--	---	---	--	--	---

Н				Д	Н	
---	--	--	--	---	---	--

Пригадайте! Звуки є **музичні** та **шумові**. Шумові звуки не мають точно визначеної висоти, а тому записують нотами тільки їхню тривалість.

o — ціла нота (1i 2i 3i 4i)   ♪ — половинна нота (1i 2i)
♪ — четввертна нота (1i)   ♫ — восьма нота (1 або i)

Виконайте ритмічну вправу. Якими тривалостями її записано?

Розучування пісні

Музика рідного дому

Музика О. Злотника, слова О. Вратарьова

1. Від Києва до Львова,
від Криму до Карпат
земля моя чудова
цвіте, як зелен-сад.
Дніпрова хвиля синя
дзвенить, немов струна,
для мене, Україно, ти —
пісня і весна.
2. Десь там, за небокраєм,
країни, наче рай,
але для мене раєм
залишиться мій край.
Дарує горобина
рубіни край вікна,
як мати, Україно,
для мене ти одна.

Приспів:

Музика, музика, музика рідного дому,
дай мені радості, радості, клич мене знову,
тут мої мама і тато, тут моя пісня крилата
жде мене, жде мене.

Двічі

УРОК 2

ТВІЙ ДРУГ — МУЗИКА (продовження)

Музика — це мистецтво особливої емоційної сили. Вона супроводжує людину в радості й горі, втішає і заспокоює, піднімає і надихає на боротьбу з життєвими обставинами. Музика може не тільки впливати на наш настрій, а й проникати у внутрішній світ кожного з нас, відкривати невідомі для нас духовні поривання, про які ми й самі не здогадуємось.

Слухання музики

Українські народні пісні у виконанні Національного заслуженого академічного народного хору ім. Г. Верьовки.

Запам'ятайте! Широта і наспівність мелодики, її яскрава виразність та емоційність, задушевна простота — це ті ознаки, які характеризують нашу українську народну пісенність.

Пригадайте:

музика — це

- спів
- рухи під музику
- гра на музичних інструментах

Чи може пісня бути вокальним та інструментальним твором?

ні так

Чи може музика існувати без виконавців?

так ні

Коли музика стає справжнім мистецтвом?

коли вона зображена в нотописі
 коли вона бездоганно виконана

Музику можна розділити на...

- хорову
- народну
- інструментальну
- вокальну
- художню
- композиторську

Яке місце посідає музика у вашому житті?

Пригадайте, що означає такий знак ζ .

Як він називається? Проплескайте ритмічну вправу з паузою.
При виконанні паузи руки розведіть у різні боки.

Виконання пісні

«Музика рідного дому»

Щоби пісня прозвучала виразно і наспівно, її потрібно виконувати легким, округлим звуком. Дихання беріть активно й швидко перед початком кожного речення.

Національний заслужений академічний народний хор ім. Г. Верьовки

УРОК 3 **КАЗКА ПРО МУЗИЧНІ КРАПЛІНКИ**

Подібно до того, як барвисту веселку можна зобразити лише сімома кольоровими фарбами на полотні, так і музичними звуками можна записати мелодію лише за допомогою семи нот на нотному стані. А започаткував такий нотний запис монах Твідо у Греції. Музичні звуки — це своєрідні краплинки душі людської, якими людина передає свої емоції в піснях, танцях і маршах.

Слухання музики

Італійський композитор Антоніо Вівальді. **«Осінь»** із циклу концертів **«Пори року»**.

Який з інструментів не задіяний у цьому виконанні?

Яку картину створив композитор своєю музикою?

свято урожаю

темну ніч

осінній пейзаж

урочисто-піднесений настрій

Охарактеризуйте засоби виразності твору:

темп _____

динаміка _____

ритм _____

мелодія _____

Пригадайте властивості музичних звуків.

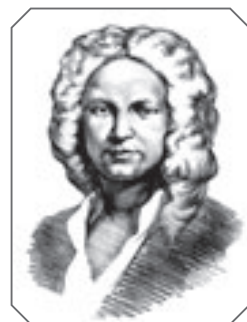
В	С	Т
---	---	---

Т	Р	В			С	Т	Ь
---	---	---	--	--	---	---	---

Г	Ч	Н			Ь
---	---	---	--	--	---

Т	М	Р
---	---	---

Італійський композитор, скрипаль, священник, творець жанру сольного концерту для скрипки з оркестром. У багатогранній композиторській діяльності основне місце посідає камерна музика, де скрипка виступає сольним інструментом.

Антоніо Вівальді
(1678–1741)

Проспівайте звукоряд висхідно і низхідно.

Якими тривалостями його записано?

Розучування пісні

Вперше Осінь йшла до школи

Музика і слова О. Лобової

1. Першим ранком вересневим
посміхались сонце з небом,
і щаслива, як ніколи,
вперше Осінь йшла до школи. | Двічі

2. Осінь ранком променистим
йшла красива, урочиста
і тримала у долоні
айстри білі і червоні. | Двічі

3. Осінь вчилася сумлінно,
та не завжди на «відмінно».
І було — калюжі-плями
розтікались сторінками... | Двічі

4. Першим ранком вересневим
під високим синім небом
Осінь радо, як ніколи,
кожен рік іде до школи. | Двічі

